

UMETNOSTNI IN URBANISTIČNI SPOMENIKI

Avtorji:

A. B. — Ada Baar	I. M. — Izidor Mole	O. Z. — Olga Zupan
A. D. — Anton Demšar	I. P. — Ivan Pavlinec	Š. V.-J. — ing. arh. Špela
E. B. — Elica Boltin	I. S. — Ivan Stopar	Valentinčič-Jurkovič
E. S. — Emil Smole	J. C. — Jože Curk	V. K. — Vlasto Kopač
I. K. — Ivan Komelj	M. Ž. — Milan Železnik	

Ajdovščina. Izdelan idejni ureditveni projekt, ki naj bi povezoval ves mestni predel od nove struge Hublja preko rimsko srednjeveškega obzidja in baročne graščine do sedanjega gl. trga — torej spom. vrednote s funkc. potrebami naselja. — E. S.

Apače. Znamenje, gl. Radgona!

Areh na Pohorju. P. c., v sedanjem stanju iz 1. pol. 17. stol. s kamnito tumbo in baročno opravo, nujno potrebna obnove, predvsem pa prekritja. Zavod za sp. v. Maribor dal navodila za obnovo. Ker niso bila odobrena sredstva, samo zakrpan s skrilom kriti zvonik. — J. C.

Avče. Poznogotska p. c. Marije Snežne nad Avčami z obokanim stropom v prezbiteriju in ravnim v ladji, s 3 izrednimi plastikami iz 1. pol. 16. stol. in dragocenimi oltarji iz 17. stol., datirana 1515. Zamenjan ves strešni stol, streha pa znova prekrita s korci. Priprave za obnovo dotrajanega stropa še v teku. — Rest. delavnica rep. zavoda restavriralna omenjene 3 gotske plastike, restavrirati bo treba še lesena oltarja. — E. S.

Beltinci. Ogled neobaročne, predelane baročne cerkve iz 1742 zaradi okrasitve vhodne fasade s fresko. Adaptirano in obnovljeno tudi malo zanimivo baročno župnišče. — J. C.

Benedikt v Slov. goricah. Neogotska ž. c. z neogotsko opravo. Zavod za sp. v. Mar. dal navodila za obnovo zunanjsčine. Obnovljeno tudi župnišče, zahtevnejša podeželska stavba iz 17. stol. z znano zbirko slik župnikov iz 18. in 19. stol. — J. C.

Beričovo. Kraj. odbor zaprosil obč. sk. Lj.-Bežigrad podporo za prekritje p. c. (zdaj skril). Zavod za sp. v. Lj. predpisal enako kritino. Občina dala pol milijona din. Cerkev bo prekrita 1965. — M. Ž.

Bistra. Tehn. muzej SRS kot upravljalec začel sistematično obnavljati fasade, najprej na zun. dvorišču. Slabi omet odbit pribl. do sp. okenskih polic 1. n. in obnovljen v stari tehniki. Ob sondiranju ugotovljene starejše in zazidane odprtine dokumentirane in situ s sodelovanjem Rep. zavoda za sp. v. — I. K.

Bistrica nad Tržičem. Zavod za sp. v. Kr. začel 1964 obnavljati renesančni poslikani strop iz 17. stol. v p. c. sv. Jurija. Podrobnejši ogled pokazal, da nad tem ohranjen še starejši strop iz časa nastanka cerkve — zač. 16. stol., poslikan z motivi krogovičja v 4 barvah: zelena, rdeča, oker in modra, z letvami razdeljen na romboidna polja (profili letev še ohranjeni ob str. stenah ladje). Komisijsko z Rep. zavodom za sp. v. odločili, da tu ostane izvorni strop (obnovila ga bo restavratorska delavnica Gorenjskega muzeja), kasnejši renesančni strop iz 1898 pa se prenese v cerkev sv. Jožefa nad Tržičem in se tam prezentira. Estetska restavracija stropa bo določena komisijsko, ko bo ponovno nameščen. — Sondiranje sten pokazalo samo tonsko poslikavo arhit. členov in 2 podobi na slavoločni steni za sev. in j. str. oltarjem (pripisujemo Jerneju iz Loke). — Skupno izdelani ureditveni program predvideva obnovo izvirnega lesenega stropa, odkritje stenske polihromacije in restavracijo fresk ter spom. ureditev notranjsčine. — I. K. in O. Z.

Bistrica pri Trziču — snemanje kasetiranega slikanega stropa iz 1698 in novo odkriti gotski slikani strop v p. c. sv. Jurija

Bistrica près Trzič, détachement du plafond en caissons et plafond gothique peint nouvellement découvert dans l'église-chapelle de Sv. Juri

Bodešče. Obnova p. c. (VS 7, 1960, 116, VS 8, 1962, 92) ob razformiranju občine Bled zastala in na eni strani ladje še vedno le zasilna streha iz rezanih desk. Rep. zavod urgiral pri obč. sk. Radovljica, ki Zavodu za sp. v. Kr. ni dala potrebnih sredstev. — I. K.

Bohinjska Bistrica. S sodelovanjem Zavoda za sp. v. Kr. 1964 obnovljena zunanjščina Zoisove graščine. Stene fasad tonirane v ubitem belem tonu, slikani »šivani robovi« obnovljeni, portal očiščen oljne barve, manjkajoči kamniti okviri dopolnjeni. — O. Z.

Bolfenk na Pohorju. Razvaline p. c. iz ok. 1500 v izredno slabem stanju. Konservacija potrebna predvsem zaradi dobrih kamnoseških detajlov. — J. C.

Borl. Vsa leta Zavod za sp. v. Mar. nadziral vzdrževanje grajskega kompleksa (gotske in baročne prvine, izredna lega nad Dravo) in pregledoval gradb. stanje. Urni stolpič nad gl. stolpom obnovljen, nabavljena opeka za prekritje j. trakta, urejeno ostrešje in streha nad grajsko kapelo. Dali strok. navodila za preureditev vrhnje etaže v gost.-hotelske namene. V celoti obnovljena prej izredno zanemarjena kapela: štukatura (zaradi dolgo-

letnega zamakanja odpadlo 6 m² z ometom vred), leseni rezljani in poslikani pevski kor 11 × 2 × 1,5 m (delno segnil, delno barva razprašena) ves obnovljen, les prepariran, poslikava utrjena in dopolnjena. Oprava do 50 % uničena, enega str. oltarja ni bilo več moč sestaviti; obnovili gl. in str. oltar, prižnico, obh. menzo, nekatere okvire, vratnice, nekaj plastik itd. Zakristijo parketirali in vanjo namestili grajsko zbirko NOB. V kapeli shranili 2 velika kamnita puta z grboma, najdena v pesku pred grajskim vhodom. — Pred vhodom postavili Heraklejev in Florjanov kip na nova kamnita podstavka. Plastično okrašena vhoda v jedilnico in grajski vrt očiščena bršljana. — J. C.

Boštanj. Zavod za sp. v. Lj. predpisal, da obnova kape zvonika pri p. c. ohrani sedanjo obliko in kritino. — M. Ž.

Braslovče. Zavod za sp. v. Ce. izdelal spisek spomeniško najbolj zanimivih objektov in vezal vse adaptacije na svoj pristanek. — I. S.

Breg pri Kranju. Ob obnavljanju ž. c. jeseni 1964 so se na j. zun. steni ladje levo in desno ob freski sv. Krištofa pokazali ostanki fresk. Zavod za sp. v. Kr. začel odkrivati. Sonde obetajo 3 ohranjene vodoravne pasove. Na desni zg. ob Krištofu sv. Katarina, na skrajni desni del Križanja, spodaj še 2 neugotovljeni

Breg pri Kranju — freska sv. Krištofa pred odkrivanjem

Breg près Kranj — la fresque de St. Cristophe avant la mise au jour